

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po nj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Liberalna“ posojilnica.

Iz Ribnice.

»Slovenski List«, kateremu pravijo tudi »Slovenski dihur« ali »Koblarjeva smetišnica«, se je spraval nad posojilnico v Ribnici, katero imenuje liberalno posojilnico. Sedaj je reva res izgubljena, kmalu bo po njej, ako se strogo ne drži diete, ki ji jo predpiše klerikalni lečnik. Toda ne bodemo se pečali z »neodvisnim slovensko krščansko-socialnim glasilom« in tudi ne zasledovali njegovega poročevalca, ampak ostanimo pri stvari.

Dopisnik »Slov. Lista« iz Ribnice opisuje »resnično« delovanje naše posojilnice ter pravi, da se je gledalo jedino na to, da se hitro zbirajo in naraščajo rezervni zakladi, kateri že znašajo okroglo 80000 K. Ta naraščaj je umeven, ako se pomisli, da je jemala posojilnica od posojil na osebni kredit vedno in nekaj let tudi pri vknjižbah po 6%, hranilne vloge pa do leta 1898. obrestovala le po 4%. To leto se je namreč osnovala Raiffeisnova posojilnica v Ribnici in tedaj (?) je bila liberalna posojilnica prisiljena, zvišati obresti hranilnim vlogam, kakor je to storila tudi liberalna (Raiffeisnova) posojilnica v Loškem potoku, ki se boji konkurence one (v farovžu) novo ustanovljene Raiffeisnovke...

Dopisnik skuša dokazati sebično postopanje liberalne posojilnice ter navaja nečuvstvo samopašnost ribniških kapitalistov, da se je za leto 1902. izplačalo 65 (liberalnim in klerikalnim) zadružnikom od glavnih deležev 6%, dividenda v znesku 1329 K 50 h, tedaj na osebo po prečno 20 K 45 h.! Jednaka dividenda se je izplačala odnosno zaračunila tudi na 1046 opravičnih deležev po 10 K.

Dopisnik vpraša: Kakšno korist ima ljudstvo od take posojilnice? Druge gotovo ne, da nalaga v nji denar in jemlje iz nje posojila, s čimur pa pomaga le bogateti liberalnim kapitalistom,

ki imajo večino glavnih deležev v rokah (20 K 45 h, to ni šala, nekateri pa, ki imajo za 500 K deležev, vlečejo celo po 30 K na leto!) Pri razdelitvi letnih dobičkov se »ljudstvo« navadno prezira. Pri zadnjem občnem zboru se je razdelilo v »dobrodelne namene« 2264 K. Od tega je prišlo v korist ljudstvu samo to, kar se je dalo kmetijskim podružnicam, ribniški šoli in bolnici v Kandiji, skupaj 234 kron 31 h. Drugo se je večinoma obrnilo drugam, tudi v take namene, s katerimi se podpira in hoče utrditi politično stališče liberalne stranke. Tako »nopristransko« delujejo liberalna društva.

To kritiko smo posneli iz »Slovenskega Lista«, ki je sicer črna, a tako redka, kakor bela vrana, da seznanimo z njo tudi Narodove čitatelje.

Po velikem požaru leta 1887. v Ribnici so spoznali nekateri tukajšnji rodoljubi, kako potreben bi bil pri nas denaren zavod in koliko bi lahko koristil ljudstvu, bodisi da se ustanovi hranilnica ali posojilnica. Sprožila se je bila tudi misel o ustanovitvi tržke ali občinske posojilnice v Ribnici. Ker bi se bil pa tedaj občinski odbor težko odločil za to ter prevzel potrebno poročstvo, se je sklenilo osnovati posojilnico z omejeno zavezo, katera je prišla posloovati dne 1. junija 1888. l. Njena pravila so podobna drugim takrat obstoječim posojilnic. Bila je prva in več let jedina posojilnica v kočevskem političnem okraju. Prvi njeni odborniki so bili gg. notar Erhovnik, trgovec Ivan Lovšin, dekan Skubic in okrajni sodnik Višnikar, kateri so delali složno ter niso mislili na to, ustanovljati liberalno ali klerikalno posojilnico, ampak samo na gospodarsko stran: ljudstvu preskrbejati cenejša posojila ter mu dajati tudi priliko, laglje nalagati denar kolikor moči na dobre obresti pri domačem zavodu, kjer mu je vsaki čas na razpolago. Ribniški dekan Skubic, ki je bil »med živimi« vsaj tako pošten in vesten duhovnik, ka-

kor kranjski krščansko-socialni dekan Koblar, je takoj vpisal glavnih deležev za 500 gld. — za najvišjo dopustno svoto — ter je bil do svoje smrti, aprila 1891., ud načelstva. Tudi njegov kaplan S. Pristov je prevzel več deležev. Da ne pride društvo v roke samo nekaterim kapitalistom, se je določil maksimum glavnih deležev v eni osebi na 500 gld., pozneje pa na samo 500 K. Nad 500 K deležev imata tačas samo dva, ki pa nista »liberalna kapitalista«, po 800 K in 1 vsled dedščine 1000 kron. Vsi drugi večinoma po 500 K, nekateri manj. Zadružniki s 500 K dobivajo tedaj za to, da jamčijo za 1000 K, obresti ali dividende (6%) 30 K, dočim bi dobivali, ako bi se deleži jednako obrestovali hranilnim vlogam (4½%), samo 22 K 50 h. to je: 7 K 50 h. Toliko stane vendar pri klerikalni posojilnici eno dolžno pismo, in s takimi minimalnimi dobički si zadružniki naše posojilnice polnijo svoje bisage in bogaté na škodo ljudstva! Gospodje, ne smesite se!

Pri ustanovitvi posojilnice leta 1888. so se po tedanjih razmerah in po vzgledu drugih posojilnic določile obresti vlog po 4½ odstotkov, za posojila proti vknjižbi po 6%, na osebni kredit pri posojilih za kratek rok, v prvi vrsti za trgovce od 6 do 8%. Vendar se je oddalo malo posojil nad 6%. Od 1. januarja 1893. so se pa vsem dolžnikom znižale obresti pri vknjižbah na 5 in pri drugih na 6%, znižale pa tudi obresti vlogam od 4½ na 4%, kakor je bilo navadno pri hranilnicah. Ko se je dokazalo, da posojilnica lahko izhaja, so se obresti od 1. januarja 1897. pričnši za hranilne vloge zopet zvišale na 4½%. Laž je tedaj trditev »Slov. Lista«, da so se obresti vlog zvišale šele tekem leta 1898., ko in ker se je v Ribnici osnovala Raiffeisnova posojilnica. Res pa je, da si je nova posojilnica prisvojila obrestno mero stare posojilnice in ne narobe. Obrestne mere mala društva sploh ne morejo narekovati, ampak se

morajo ravnati po vsakokratnem denarnem prometu in po obstoječih razmerah.

Pri posojilih občinam in šolam je pa posojilnica že v prejšnjih letih zahtevala manjše obresti. Krajni in tržki občini ribniški je od kapitalov 8758 in 26000 kron za leta 1894—96 računila samo 4½% obresti ter za leta 1894 do 1897. še od teh znižanih obrestij odpisala 3420 K. To se je tedaj občinam ali ljudstvu darovalo. Svota, ki se je odločila v 15 letih za dobrodelne in občeokoristne namene, znaša nad 20000 kron. Predaleč bi segalo, ako bi hoteli navesti vse posamezne številke. Naravno je, da je dobila največ Ribnica, kjer je sedež zadruge. Smelo rečemo, da je tisti Ribničan, kateri ruje proti naši posojilnici, zloben ali zakleti sovražnik trga ali pa tako neumen, da ne zna do 5 šteti. Malenkostna dividenda vendar ne more dajati povoda, da bi kdo od zavisti in strasti postajal rumen in zelen. Vedno kričanje o koristi ljudstva je pesek v oči. Povejte nam, koliko so storile vaše posojilnice za ljudstvo ali morebiti ceneje? Naše mnenje je, da le močne posojilnice morejo kaj koristiti in žrtvovati za svoj okraj. Naša je primerno mnogo dala za gasilna društva, katera so gotovo namenjena ljudstvu ter ne delajo razlike med klerikalci in liberalci. Podpirala je zlasti pogorcele in po potresu ponesrečene. Pomagala je mnogo, da se je napravil vodovod v Ribnici, ter mislimo, da ne bode odrekla pomoči tudi tistim vsem, katere željno pričakujejo, kedaj jim bode deželni zbor dopustil napravo sicer že zagotovljenih vodovodov.

Zabavlja se tudi zaradi nagrad načelstvu in tajniku, a se ne pomisli, da je leta 1901. znašal promet nad 2600000 K, leta 1902. pa nad 2,182000 K in da v poslednjih 10 letih za domači okraj načelstvo samo dela dolžna pisma in vknjižbene prošnje. S tem se strankam prihrani mnogo stroškov, a načelstvo in tajnik imata vsled tega več posla.

Za vse poizvedbe in za vso manipulacijo plača stranka prav neznatne upravnine. Nastaviti se je moral stalen tajnik s pravico do pokojnine, ker ima gotovo vsaj toliko dela in odgovornosti, kakor državni uradnik 11. razreda. Honorirati se morata tudi blagajnik in preglednik, ki pravzaprav nadomestuje drugega uradnika. Ostali 4 udje načelstva, kateri se morajo vsaki teden po enkrat udeleževati odborovih sej, so dobili za leto 1902. po 37 K 50 h ali skupaj 150 K. Ako računamo 50 sej, je dobil vsak po 71 vinarjev za sejo. Poleg tega pa daruje jeden svoje remuneracije za družbo sv. Cirila in Metoda, drugi za gasilno društvo itd. Tako liberalci odirajo ljudstvo. Drugi upravni stroški, razun nagrad, so znašali lansko leto samo 2902 K, pri vzorni »Ljudski posojilnici« v Ljubljani pa 30.232 K. Koliko nagrad daje iz »razpoložnega zaklada«, iz prijavljenih letnih računov ni razvidno. Naznanilo »Narodovo«, da dobiva dr. Susteršič povrh plačila za delo še 2000 K nagrade, se ni dementiralo. Kakor čujemo, plačuje ribniška hranilnica in posojilnica vsakemu odborniku od uradnih dnevi po 4 K, kar napasled tudi ni preveč. Samo pri »liberalni« posojilnici naj delajo vse zastoj.

Poseben trn v peti so pa nekaterim našim protivnikom rezervni zakladi, katere nabirajo vsa taka društva. Med te zaklade, ki znašajo sedaj 80000 K, spada tudi pokojninski sklad. Rezervni zakladi so potrebni, da se zdruška urdi, da daje vložnikom večje poročstvo ter pokrije eventualne zgube. Povsod je tako nabiranje zakladov, ki je utemeljeno po pravilih, dovoljeno in običajno; samo nam se ponuja neka posebna klobasa, ki je prav žaltava. G. notar G. je že leta 1898. napravil vlogo na posojilnico, katero je podpisalo pet kmetov in v kateri se zahteva radikalna preustrojitev posojilnice. Posojilnica naj izplača rezervni sklad, ki presega 5000 gld., zadružnikom, naj omeji svoj delokrog na 7 domačih občin, nihče ne sme imeti

LISTEK.

Dvestoletnica Petrograda.

Letos pred 200 leti je bil Petrograd ustanovljen. Naključja velike nordijske vojske so pripeljala Petra Velikega v nižini reke Neve, katere strateški pomen je že uvidel švedski kralj, Gustav Adolf. Takoj po osvojitvi Ingermanlanda je Peter storil načrt, ustanoviti si prestolico in pozneje glavno mesto tam, kjer se izliva veličastni veletok v finski zaliv. Z izvršitvijo tega načrta je bil bližje vojnemu prizorišču in svojemu bojevitemu sosedu, bil je v stanu vedno bolj se utrditi v posesti osvojenih dežel in vzbuditi v svojem narodu večje zanimanje za nje. Zveza z omikanim inozemstvom, katero je spoznal na popotovanjih, in katere prosveto je hotel pri svojih Rusih s polklicanimi tujci širiti, je bila po morju lažja.

Te misli so ga vodile, ko je na Zajčjem otoku sredi glavne Nevine struge postavil dne 16. maja 1703

temelj za malo trdnjavo. Imela je štiri vrata, šest ostrogov, nasip in srednji stolp. Iz središča države je bilo pozvanih na tisoče Rusov, Tatarov, Kalmikov, Kozakov itd., mnogo finskih in ingermanlandskih kmetov k stavbi trdnjave. V najkrajšem času je bilo na delu 40.000 ljudi, in med temi je bilo tudi prav mnogo švedskih jettikov. Ščasoma se je število delavcev vedno bolj množilo. Slobodni ljudje so dobivali na dan po 3 kopejke plače. Jako nizka tla na otoku so se morala zvišati; ker pa je manjkalo delavcem samokolnic, lopat in sploh orodja, so morali delavci znášati prst v malih vrečah, da celo v predpasnikih. Mnogo tisoč delavcev je baje prvi čas umrlo, ker niso bili vajeni takšnega dela, in so pogrešali vsake ugodnosti, celo zadostne hrane.

Po štirih mesecih je bila gradnja dogotovljena. V sredi trdnjave kjer je bil izkopen prekop, so stale štiri vrste hiš, ki so bile pokrite z rušo ali z brezovo skorjo, ob prekopu je stala lesena cerkev, ki je bila po-barvana kot rumeni marmor, in je

imela ličen stolp po holandski šegi. V stolpu je viselo nekaj zvonov, in vsako uro je nek moč pritrkaval nanje; ker ni bilo ure, je moral eden z roko udarjati na zvon, da je naznanil, koliko je na času. V četrtni vrsti hiš ob prekopu se je nahajala lesena hišica poveljnikova poleg drugih oficirskih hiš mestne posadke; čez leto je bila tudi zgrajena lesena luteranska cerkva, dalje glavni urad in lekarna, ki je bila znamenita zlasti vsled mnogih in lepih posodic iz finega kineškega porcelana.

Zgoraj na nasipih in zidovih je bilo po starih poročilih že tedaj postavljenih okrog 300 topov. Čez reko je vodil proti finski strani 300 korakov dolg leseni most. Na drugem, desno od trdnjave ležečem večjem otoku je dal vladar zase postaviti leseno, 8 sežnjev dolgo in 3 sežnje široko hišico. Imela je dve sobici in je bila odzunaj rdeče pobarvana, kot da je iz opeke. Sovražnik razkošja in prijatelj priprostosti je dal car obe izbi s platnom prevleči. Tu je sklenil car načrt, ki ga je izpeljal le deloma, ker ga je prehitela smrt. Tu so na-

stali obrisi h krasnim poslopjem, ki krase prestolico ruskih vladarjev, tu je določil osnovo admiralitete, vojne in trgovinske luke v Kronstadtu, načrt za akademijo znanosti in dr.

Blizu je stala mnogo večja in boljše sežidana hiša njegovega ljubljence, poznejšega mogočnega kneza Menčikova, in »nobel« dvonadstropna gostilna z dvema galerijama. Na prvi je o poldanski uri tolpa nemških muzikantov na zavite trombe godla, kakor je bilo sploh tedaj navada po nemških mestih. V tej gostilni so se shajali imenitniki in plemiči; tudi vladar se je s svojim spremstvom večkrat tam oglašil.

Prvi stanovalci Petrograda so bili garnizijski vojaki in mnogo tisoč kmetov, ki so bili vsako leto odpisani po posebni odredbi iz vseh krajev države k gradnji trdnjave in mesta. Tem so sledili Švedi, Finci, Esti in Livi; ki so pribežali sem iz mest in vasi; požganih tekem vojske; naselili so se tu, ker se jim je obetal bogat zaslužek.

Od vseh strani so vreli v ladjetesalnico umetniki, rokodelci in mor-

narji z ženami in otroci, mnogo trgovcev in kramarjev iz Novgoroda in drugih krajev je privabila množica kupcev v novo mesto, kjer je bilo sprva vse neverjetno drago in slednjič so se naselile imenitne rodbine ki so bile prisiljene muditi se na dvoru ter so pripomogle k temu, da je bila nova stolica Petra Velikega vedno živahnjša. Vrh tega jih je prišlo še mnogo prostovoljno in inozemcev, ki so upali, da najdejo tu svojo srečo.

Tako se je v kratkem času na tisoče ljudi nagnjetlo na nevhvaležni, neobdelani zemlji med vodo in močvirjem, in ni čudno, da jim je mnogokdaj primanjkovalo potrebnega živeža, zlasti, ako so bili viharji na Nevi in Ladogaškem jezeru, ter ni mogel uvoz hrane v mesto. Sicer se je dovažal živež iz Moskve, Novgoroda in drugih bližnjih krajev, ali vsled ogromnega števila ljudstva je bilo vse neizmerno drago.

Neštevilni so ukazi in določbe, ki so bili izdani v dosego pomnožitve hiš in prebivalstva. V l. 1713. je bilo zapovedano, da imajo biti hiše

več nego en delež po 10 K in en glas itd. Ako se posojilnica ne uda, »pride do hudega gospodarskega boja«. Posojilnica seveda ni mogla vstredi tem zahtevam in kmalu potem se je ustanovila druga posojilnica v Ribnici, katara tudi nabira rezervni zaklad. Stara posojilnica je spremenila pravila glede rezervnih zakladov tako, da se mora polovica letnega dobička porabiti v obče koristne in dobrotelne namene, kadar dosežejo 10%, hranilnih vlog. Vsak neutemeljen napad na posojilnico nam vnovi dokazuje potrebo rezervnih zakladov. Posojilnica ima že 2 milijona kron hranilnih vlog, katerim bi glavni zadružniki, katerih deleži znašajo 22.200 K ter tedaj jamčejo za 44.400 K, ne dali dovolj poročta, ako bi se rezervni zakladi razdelili. Nastal bi run, kakor smo ga videli na Češkem v velikem stilu, ljudstvo bi se begalo, jemalo denar iz posojilnice, zadružniki bi odpovedali svoje deleže itd., doseglo bi se to, kar se želi, da posojilnica likviduje in preneha.

Difficile est, satiram non scribere. Toda opustiti hočemo daljna izvajanja. Naj se nam ne žuga vedno z gospodarskim bojem, ki se je že davnej vnel ter bode tudi ponehal, ako le hočemo. V združenju je moč in ne v razdruženju. Za glavne zadružnike bi bilo pač dobro, ako bi se jim izplačal rezervni zaklad, ker bi vsak dobil za 500 K nad 1500 K. Toda tako ne marajo delati in ne bodo delali liberalci za ljudstvo.

Bolgarija in macedonska vstaja.

Obupani Slovani v Macedoniji so imeli dosedaj skoraj edino materialno in moralno zaslombo v Bolgariji. Najbolj očitno je simpatiziral z vstaji vojni minister v Danevovem kabinetu, general Paprikov. Ako bi bilo šlo po njegovem, bi se bila Bolgarija odločno postavila na stran Macedoncev.

Ne more se trditi, da se je dosedanja vlada zanimala za Macedonce iz zgolj bratskega sočustva. Takih idealov ni bilo nikoli v oboroženih državah. Vendar je baš Bolgarija v primeri z drugimi državami gojila še najmanj umazane sebičnosti. In to je obudilo zavist drugih držav. Pritiskale so na kneza z raznimi grožnjami, naj zatre vse aspiracije. Rusija in Avstro-Ogrska že od začetka nista odobrili postojanja bolgarske vlade v macedonskem vprašanju. Od te strani tedaj knez ni pričakoval ne pomoči ne sveta. Podal se je v Pariz, kjer je konferiral z dalekoglednim politikom Delcasséjem. No tudi Delcassé mu ni mogel svetovati, naj bi Bolgarska na lastno roko in odgovornost začela odločno akcijo v macedonskem vprašanju. Preveč očitno bi bilo, da bi pri tem Bolgarija tvegala težko si priborjeno samostojnost. Vsled tega

ob Nevi z opeko krite in dve nadstropji visoke; in malo pozneje je bilo zopet ukazano, da morajo plemiči, bogatejši trgovci, tvorničarji in roko-delci si v Petrogradu sezidati hiše. Ker je vsled mnogih novih hiš, ki so se gradile istočasno, primanjkovalo zidarjev, se ni smela do izgotovljenja teh zgradb po vsej deželi zidati nobena hiša. Vsak večji parobod, ki je prišel iz dežele po Nevi v mesto, je moral za gradnjo mostov in javnih poslopij, pripeljati seboj 30, vsak mali 10 in vsak kmetijski voz tri kamne. Vsak podeželni plemič je moral spomladi velik del svojih kmetov poslati v Petrograd na delo. Že l. 1714 je štelo mesto 33.550 večjih ali manjših hiš.

Peter Veliki je storil vso mogoče, da bi trgovino iz Arhangela in drugih pomorskih mest prestavil v svojo novo prestolico, in je vplival na svoje podanike, da si izberejo Petrograd za skladišče svojega blaga. Onim, ki so ga slušali, je podelil posebne privilegije in je znatno znižal carino na blago, ki je dospelo v Petrograd; a ker še vse to ni dosti pomagalo, je naravnost zaukazal, da morajo imeti

se je knez odločil, vse nade opustiti.

Posledica tega preobrata je bila sprememba v ministstvu. Novi ministri s predsednikom Petrovom vred so zmerni politiki, večinoma pristaši Stambulove stranke. Stambulov pa je zastopal načelo, da je v dobrem razmerju s Turčijo mogoč somostojni in vspešni razvoj Bolgarske in da Macedonija še dolgo ne bo zrela za avtonomijo.

S tem preobratom v bolgarski vladi je skoraj tudi zapečaten usoda macedonske vstaje, seveda, ako se bo tudi bolgarsko ljudstvo prilagodilo nazorom vlade. Prvo delo nove vlade je bilo, da je turške meje strogo zastražila, ne morda iz strahu, da bi Turki ne vnhajali čez mejo, temuž zato, da ni Bolgarom mogoče hiteti vstajšem v Macedonijo na pomoč.

Pa ne samo bolgarski vstaji so izgubili zaslombo za vspešno nadaljevanje vstaje, tudi proti Albancem se je obrnila ost, a to iz Carigrada. Dolgo se je sultan obotavljal, nastopiti odločno proti upornim Albancem, ki so mu na drugi strani bili dose-daj najzanesljivejši pristaši. Končno pa se je le moral odločiti že na pritisk velesil. Ko pa so se sedaj Albanci z orožjem vstavili turškemu vojaštvu, je minilo sultanu potrpljenje. Albanci so prestali v teh bojih s turškim vojaštvom velike zgube, a sultan je še brzojavil Omarju Rušdi pašu, naj ga te zgube ne plašijo, temuž naj svoje uspehe nadalje izkorišča. Da je sultan prepustil obema generaloma svobodno roko pri pomirjenju Albancev, iz tega se sodi, da se vendar boji Albancev ter se jim noče sam zameriti.

Cerkveno-politična debata v francoski zbornici.

Stari zgodovinski boj med državo in cerkvijo na Francoskem se dobojuje. V torek se je vršila v francoski zbornici cerkveno-politična debata o odpravi konkordata in ločitve cerkve od države. Sledanja vlada je tej zahtevi ugodna. Toda Combes si le ni gotov vseh tovarišev v tem vprašanju. Izmed 11 ministrov jih je šest za ločitev, pet pa proti. Zbornična večina pa je v tem vprašanju bolj edina kot ministrstvo. To nasprotje pomeni kal krize. Klerikalno nacionalistično monarhistične stranke s svojim obnašanjem le pospešujejo ločitev. Tudi v torkovi debati so zastopniki zadnjih strank razburili večino. Tako je klerikalec Grousseau napovedal državljansko in versko vojno za slučaj, da se konkordat odpove. Baudry d'Asson je izjavil, da bi bil za ločitev države od cerkve, ako bi se duhovnikom vrnila posestva, ki so jim bila ukradena med revolucijo. — Ministrski predsednik je podal dolgo izjavo, v kateri je rekel: »Ako konkordat ne najde nikakega spoštovanja

trgovci v tem mestu svoja skladišča. Mnogo trgovcev je postalo vsled tega bankerotnih, a Peterburg je zrastle v cvetoče trgovsko mesto. Car je položil temelj sedanji ruski trgovini in je bil tudi sam največji trgovec v svoji deželi.

Z igrami, veselicaami, gledališči, maskaradami, ki so trajale čisto po oseem dni, s popivanjem, — pilo se je ogrsko vino iz velikih bokalov, kjer so bile udeležene tudi dame — je skušal Peter svojo novo prestolico napraviti zabavno in veselo. A po drugi strani je skrbel za gradnjo cerkev in šol za duševno blagostanje podanikov.

Peter je storil mnogokaj za olepšavo okolice, a ta po naravi tako zanemarjena zemlja je ostala še dolgo bivališče divjih zverin. Medvedov in zlasti volkov, ki so se včasih v tolpah po 40—50 vlačili okrog, je bilo v Petrogradu v taki množini, da so še l. 1714, ko je bilo mesto že zelo obljudeno, požrli vojaka, ki je stal na straži, in nekaj kasneje so zopet volki ob belem dnevu blizu carjevega dvorca raztrgali neko gospo.

več ter pride do razvoja s katoliško cerkvijo, padla bo odgovornost na one, ki ne prenehajo kršiti pogodbo. Odkar obstoji republika, delujejo škofje proti republiki, njenim zakonom in ugledu. Mogoče je le dvojno, ali se loči cerkev od države, ali pa se izvede vspešna revizija policijskih naredeb. V obeh zbornicah je republikanska večina, ki ne bo nikoli dovolila, da se suvereniteta države ukloni ultramontanskim željam. »Zbornica je sklenila: »Zbornica zaupa odločnosti vlade pri zatiranju klerikalnih nasilnosti in pri varovanju posvetne svobode ter odobruje vladno izjavo«.

Politične vesti.

— V nagodbenem odseku je odgovoril minister Call posl. Ma-stalki, ki je zahteval sistiranje nagodbenih pogajanj, da ni povoda za sistiranje. Posl. Bareuther je nasvetoval zopet srednjeevropsko carinsko unijo. Posl. Hofmann-Wel-lenhof se je pritoževal zaradi ogrskih krošnjarjev na Štajerskem in Nižjeavstrijskem ob ogrski meji.

— Krošnjarski zakon, ki ga je gosposka zbornica odklonila, se je v sredo obravnaval v obrtnem odseku. Vladni zastopnik dr. Popović je nasvetoval, naj se zakon sprejme nespremenjen, kakor ga je gosposka zbornica formulirala. Zastopniki obrtnih interesov so ostro kritikovali sklepe gosposke zbornice in vedenje vlade.

— Premestitev italijanske pravne akademije. Italijanski državni poslanci so razpravljali vprašanje glede premestitve italijanske pravne akademije iz Inomesta v Celovec, kakor je to sklenil prosti celovski mestni svet. Italijanski poslanci so bili vsi edini, da bi bila premestitev v nemško mesto, kakor je Celovec, nov nevarni poskus, kajti nasprotja med Nemci in Italijani so prevelika. Ta zavod se mora premestiti le v mesto, kjer prebivajo Italijani, a tako mesto je pred vsem Trst.

— Uvoz italijanskega vina. V prizadetih krogih se govori, da se italijanska vlada trudi pri pripravljalnih razpravah za novo trgovinsko ponudbo z Avstrijo doseči neke koncesije za uvoz italijanskega vina. Dalmatinski poslanci hočejo vsled tega izročiti cesarju svečano spomencu, v kateri se vladar prosi, naj zastavi svojo odločilno besedo v prilog domačim vinorejcem.

— Vprašanje o srbskem prestolonasledstvu je zopet na dnevnem redu. Govori se, da je kraljica uverjena, da bi proklamiranje njenega brata poročnika Lunjevica izzvalo revolucijo v deželi; zato je baje privolila v ločitev zakona. Obdržala bo naslov in apanažo kraljice ter bo šla v samostan, ki se nalašč v ta namen ustanovi ter bo imel njeno ime. Kralj Aleksander se znova poroči, kakor je storil to eden njegovih prednikov, knez Mihajel. Ako bi

Zveze z novim mestom, ki so dandanes olajšane po železnih in dobrih potih, so bile za časa Petra Velikega ne le težavne, temveč celo nevarne. Nek poslanik je jezdil leta 1723. iz Moskve v Petrograd in je med potoma izdal 1200 rubljev, izgubil osem konj, ki so mu utonili. Rabil je za pot štiri tedne in je dospel bolan v mesto. Peter sam, ki je hitel pred diplomatom, je moral nekaj pota prejezditi in reke preplavati.

Petrograd se nazivlje dandanes »oko Rusije«; ležeč neposredno ob meji ostale Evrope, se je stekala vanj zahodna civilizacija, in odtod se je razprostirala dalje po obsežni ruski državi. Petrograd ima popolnoma zahodno-evropski, svetni značaj, v mnogočem različen od Moskve. Moderna, civilizovana, velika Rusija je mogla nastati in se razviti le v Petrogradu. Vojno zoper Švede, osvojitve baltijskih dežel in še važnejše osvojitve mesta v srcu Evrope, vse to je zaneslo z vso enerģijo tok narodnega življenja v Petrograd.

tudi ta zakon ostal brez naslednikov, predlagal bo kralj parlamentu, naj določi prestolonaslednika.

— Atentat. K guvernerju v Ufi, Bogdanoviču, je prišlo nekaj oseb, ko se je sprehajal po mestu ter so mu izročili zapečaten pošiljatev. Ko je guverner zavoj odpiral, potegnili so revolverje ter izstrelili nanj devet krogel. Guverner se je zgrudil mrtev na tla.

— Bji v Somaliji. 1100 dervi-šev, pristašev »blaznega Mulaha« je napadlo Abesince pri reki Webbi Šebili. Abesinci so deriše premagali ter jih ubili 300. Abesinci imajo 30 mrtvih.

— Proračun Švice za leto 1902. je bil določen na 10.535.376 frankov primanjkljaja. Sedaj pa se je izkazalo, da ima dežela 666.759 frankov preostanka.

— Turški viri poročajo, da je bolgarski metropolit iz Dibre odšel pred šestimi tedni v Solun ter je med potoma Kreševu dobil vinske sode, ki so jih turške oblasti konfiskirale ter našle v njih patrone za Martini puške.

Dopisi.

Iz Dobračeva. V nedeljo, dne 17. maja, smo obhajali slavnost otvoritve ali blagoslovljenja gasilnega doma in nove brizgalne. Slavnost je vrlo krasno uspela. Naše mlado, komaj nekaj mesecev staro gasilno društvo je pokazalo, kaj vse se s krepko voljo in požrtvovalnostjo doseže. Pod vodstvom vrlega in požrtvovalnega načelnika Janeza Ježa, podnačelnika Fran Kavčič-a, agilnega tajnika Janeza Oblaka, in drugih vrlih odbornikov se je društvo v razmerno kratkem času čudovito razvilo, napravilo je lep in prostoren gasilen dom, naročilo novo, izvrstno brizgalnico, sploh nabavilo vsega potrebnega orodja. K društvu je pristopilo okrog 50 mladih in energičnih delavnih udov, katere je veselje pogledati, kadar izvršujejo v lepem redu različne vaje.

— Tudi na omenjeno slavnost so se pripravili z vso skrbjo in brižnostjo. Že prejšnje dni so napravili razne slavo-loke z napismi pozdravljajočimi došle goste, postavili »maje« razobesili zastave i. t. d. Dekleta so spletala iz zelenja vence, okrasila različne prostore in sploh delovala na to, da se slavnost poveča. — Slavnost se je vršila v sledečem redu: Dopoldne okrog devete ure pričela so prihajati različna društva kakor iz Žirov, Idrije, Gorenje vasi, Poljan in Škofjeloke. Domači gasilci so jim šli naproti z godbo na čelu; po vsprejemu so jim dekleta pripela na prsi krasne sveže šopke. Gasilci so se zbirali na »Županovem« dvorišču odkoder so skupno odkorakali v cerkev. Po dokončani maši so društva korakala v krasnem redu z godbo na čelu k gasilnemu domu; pred gasilnim domom so gasilci vstopili lepo v špalir obdan od mnogobrojnega občinstva, č. g. župnik je na to blagoslovil gasilni dom in orodje, po blagoslovljenju je v ginljivem govoru navdušeno pozdravil navzoče gasilce, ter želel, da bi mlado Dobračevsko gasilno društvo raslo in procvitalo ter doseglo najlepših vspehov v svoji vzvišeni nalogi pomagati svo-jemu bližnjemu v sili. Navzoči načelniki so mu zaključili »živijo.« Po blagoslovljenju so gasilci skupno odkorakali k Franu Blažič-u, kjer se je vršila popoldanska veselica. Ker radi preobilnega števila gasilcev in občinstva ni bilo v sobah dovolj prostora, vršila se je veselica zunaj na dvorišču. Tu je bil napravljen oder, gasilem je bil odločen prostor v gospodarskem poslopju, katero je bilo lepo z zelenjem ozaljšano. Nato se je vršilo srečkanje, katero je prineslo društvu precej dobička. — Zabava je bila izvrstna, godci so z malimi presledki pridno igrali vesele poskočnice, kepki in čili gasilci so pa z veseljem sukali lepe devojke in le prehitro je prišel čas ločitve. Z navdušenimi »živijo« in »na pomoč«-klici so si različni gasilci segali v roke ter si zagotavljali medsebojno prijateljstvo in vzajemnost.

— Bil je to zares krasen dan, kateri nam ostane v spominu še dolgo časa, ker tako impozantne veselice Dobračeva še ni dočakala. Zato se na tem mestu

najiskrenejše zahvaljujemo vsem društvom in njih načelstvom sploh vsem gasilem, kateri so se udeležili naše slavnosti. Živela gasilna društva! Živelo njih brastvo in humaniteta.

Iz Svibnjega. Pretečeno nedeljo je minulo 8 dni, odkar nas tlači velika nadloga. V nedeljo zvečer, 10. t. m. so ulomili tatje pri mesarju Franu Kmetiču v Svibnjem v mesnico in ob-jednem v vinski klet ter odnesli čez 300 klg. mesa, žganja in vina ter gotovega denarja, kar je bil v par dneh skupil. Vsega skupaj znaša ta škoda okroglih 300 K. Isti večer so ulomili tudi v tukajšnje župnišče, a tam niso odnesli ničesar, ker jih je gosp. župnik začutil še pravi čas ter odpodil. Od tega večera se ponavljajo ulomi vsako noč po 2 do 3 v daljavi ali oddaljenosti od 1—2 ure narazen ob isem času. Istotako tudi v Radečah in okolici. To je znamenje, da je tatinska druhal jako številna. Toda od prvega uloma nimajo več sreče; odnesli so samo še iz ene hiše v Radečah vso obleko in nekaj kruha. Večinoma pa jih ljudje odženejo še pravi čas, kajti ljudstvo je vse na nogah ter strelja cele noči, kakor na sveti večer. Nikdo si ne upa spati, ker tatovi posebno segajo na živino po hlevih in jo odženejo, a vsakokrat so jo ljudje rešili še pravi čas. Pretečeno nedeljo si skoraj ljudje niso upali iti v cerkev. Tatovi se skrivajo po bližnjih hostah in imajo dvoje signalov s trombami. V nedeljo je šlo 18 moških in fantov preiskavat bližnjo hosto »Magovnik« štirje fantje so naleteli na oborožene 3 lopove a prvi so morali bežati, ker niso bili oboroženi. Velikokrat se je že na lopove streljalo, a zadet ni bil nikdo. Žandarmerijska postaja v Radečah ima samo 3 moške, ti seveda niso kos svoji nalogi, čeprav se nadčloveško trudijo. Aretovali so sicer že več tujih in domačih oseb, toda morajo se zopet izpustiti, ker manjkajo dokazi. Ako nam slavna vlada ne priskoči na pomoč, ne vemo, kaj bi počeli, kajti ljudstvo, že tako siromašno, je popolnoma preplašeno.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Vodilno načelo vsega cerkvenega zgodovinskega je bilo, ohraniti spomin na vse, kar poveljuje cerkev, vse drugo je bila postranska stvar. Rečeni namen se spozna iz ohranjenih životopisov. Naravno je, da je omenjeni namen vplival tudi na obliko cerkvenega zgodovinskega. O kakem pragmatičnem obdelovanju zgodovinskih snovi še govora ne more biti, ker se niso iskali pravi vzroki posamičnih zgodovinskih pojavov in pravi nameni gotovih gibanj. Zato se je cerkveno zgodovinskeje zadovoljevalo le z zabeleženjem posamičnih dogodkov, to se pravi, cerkveno zgodovinskeje je bilo analistično in je, kakor se ob sebi razume, stalo popolnoma pod vplivom verske ideje.

V kaki meri je vplivala ta ideja, je videti iz tega, kako se je celo pri določitvi časa ravnala po cerkvenih nazorih. Prvi cerkveni kronisti so računali čas še tako, kakor stari Rimljani. Sredi 9 stoletja pa se je začelo šteti leta od rojstva Kristusa. Leto pa se ni štel od 1. januarja po rimsko-julijanskem koledarju, nego od ure Kristusovega rojstva. Glede te ure pa so vladali različni nazori. Začetkoma se je v cesarski in v papeški kanceliji na Angleškem in v Nemčiji računalo, da se začne leto s 25. decembrom, v Kolonjski in Trierski škofiji pa je veljalo, da se začne leto 25. marca, na dan Marijinega oznanenja, češ, ta dan se je začelo utelesenje Kristusovo. Ko je v 11. stoletju Marijin kult postal splošno navaden, se je tudi razširilo računanje, da se začne leta 25. marca in bilo dolgo časa uradoma veljavno.

Tudi iz rimskega koledarja vzeto računanje mesecev se je odpravljalo. Meseči se niso določevali kakor v rimskem koledarju, po kalendah itd., nego po cerkvenih praznikih. V drugi polovici 13. stoletja je bilo to datiranje občno navadno, samo cesarska kancelija se tega ni oprijela.

Kar se tiče posamičnih dni, se je štel tako, da je »Gospodov dan« (feria dominica) prvi, ponedeljek drugi itd., dnevi časi pa so bili razdeljeni po cerkvenih opravilih. Dan — od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer — je bil razdeljen na štiri kanonične dele (horae canonicae) po tri ure.

Tako je bil celo čas razdeljen po cerkvenih dogodkih in spravljen v zvezo s kristijanstvom. Seveda so se našli tudi v tisti dobi posamičniki, ki so v zgodovinske zanesli oni konflikt med idejo in empirično resnico, ki se je bil pojavil v praktični politiki. O veri sami morda ni nihče dvomil, ali tu in tam so se našli ljudje, ki so ugovarjali cerkvenim izvajanjem iz verskih nauk, na pr. izvajanju, da je posvetna oblast podrejena cerkveni avtoriteti in da ji mora biti brezpogojno pokorna, ali ti so bili v odločni manjšini. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. maja.

— **Osebnostna vest.** Koncipient finančne prokuratora v Ljubljani, g. dr. Karol Galle, je imenovan pristavom. — Sodni pristav v Ajdovščini, g. R. Lasič, je poklican na službovanje k najvišji sodnji, na njegovo mesto pa pride pristav v Tolminu, g. dr. K. Suidar.

— **V nedeljo na shod v „Mestni dom“!** Iz Hrvatske prihajajo vedno grozovitejša poročila. S krvjo je polita hrvatska zemlja in samo radi enega človeka in da se vzdrže nepostavne razmere! Avstrijska oblastva so pričela plemiti na ljubo mažaronom celo brzojavke, naj se za pokojne žrtve vrše maše za dušnice. Popolni povod imamo, da se v tej zadevi oglasimo tudi Slovenci. V nedeljo govori Ljubljana, in sicer tako jasno in glasno, da se bo čulo celo do merodajnih faktorjev. Hrvatski naj se da pravica, pa bo mir in ne bo treba tostranski državni polovici mažaronom hiteti na pomoč. Treba je za nedeljski shod, ki se vrši točno ob 10. uri dopoldne, po mestu razviti živahno agitacijo od moza do moza. Naš klic in pozdrav bodi: »V nedeljo v „Mestni dom“!« Čujemo, da se shoda udeležijo tudi deputacija tržaških Slovencev in Hrvatov in mnogo občinskih odborov ljubljanske okolice.

— **Iz razsodbe kasacijskega dvora** v zadevi dr. Ferjančiča proti „Slovencu“ zdi se nam potrebno, da navedemo še oni odstavek, ki se tiče očitanja, da si je dr. Ferjančič nadsvetniško mesto pribral in da je svoj mandat zlorabil. Kasacijski dvor pravi v tem oziru: Die Beweisanträge, welche die Wahrheit des Anwurfes des Erbettels der Dienststelle seitens des Abgeordneten dr. Ferjančič und des Mißbrauches des Mandates zur Erlangung derselben darthun sollten, sind von vorneherein als inhaltlich bedeutungslos mit Recht zurückgewiesen worden, — sie entsprechen auch nicht den Anordnungen des § 222 St. P. O. — Voraussetzung der Zulässigkeit dieser Beweise ist die bestimmte Angabe der Tatsachen und Punkte, über welche die Zeugen vernommen werden sollen und hiernach hat der Gerichtshof zu prüfen, ob sie geeignet sind, darzutun. Nun ist die Nichtigkeitsbeschwerde dahin zu verweisen, daß zwischen dem „erbetteln“, „priberačiti oder beračiti“ und „bitten“, „prositi oder naprositi“ ein genau bestimmter sprachlicher Unterschied besteht und diese Begriffe sich keineswegs decken, andererseits auch, daß ein Beamte, insbesondere aber ein richterlicher Beamte, welcher eine Beförderung anstrebt, darum ansuchen muß. Wenn Dr. Andreas Ferjančič anlässlich seiner Bewerbung um einen höheren Dienstposten sich an maßgebenden Stellen vorgestellt und hierbei sein Gesuch mündlich unterstützt hat, so ist er nur einer allgemeinen Übung gefolgt, deren Beobachtung keineswegs in den Begriff des Bettelns oder Erbettelns fällt und ihm weder als Richterbeamten noch als Abgeordneten des Reichsrates auch nur im mindesten abträglich werden konnte. — Die Berufung auf Leistungen auf dem Gebiete der Volksvertretung involviert ebensowenig einen Missbrauch des

Mandates. Bestimmte Tatsachen nach diesen Richtungen hin enthielt der Antrag nicht. Mislimo, da temu izreku kasacijskega dvora ni treba dodatni komentarja. Stvar je jasna kot beli dan in priča samo to, kako neskončno hudobno in podlo znajo klerikalci obrekovati. — Sobotnemu svojemu članku o postopanju hrv. poslancev o tej zadevi moramo nekaj pripomniti. Interpelacija dr. Šusteršiča, s katero se hoče doseči pomiloščenje dr. Lampeta, ni bila dolgo tiskana. Pripovedovalo se je, da so jo vsi hrvatski poslanci podpisali, a sedaj vidimo, da so jo podpisali Biankini, Perić, Vuković in Spinčič. Drugi hrvatski poslanci pa ne. Posebno častno je za Spinčiča, da je podpisal to interpelacijo.

— **Turnerska slavnost in „Slovenec“.** Škofovo glasilo za častikrajo, »Slovenec« še vedno ni imenoval nobenega tistih pripadnikov slovenske inteligence, ki so prispevali za turnerko slavnost. Zvijaz se na vse načine in pošilja nas vprašati k nemškemu odboru za to slavnost, da si ima vendar »Slovenec« dolžnost, svojo trditev dokazati. V št. 105 z dne 9. maja t. l. je pisal »Slovenec« doslovno: »Nemške gospe in gospodične letajo po Ljubljani in nabirajo za „Frühshoppen“, ki bo brezplačen, kar bo posebno privabilo vedno lačne in žejne celjske nemške turnarje. Nabrale so v ta namen že 8000 K. Med darovalci je tudi mnogo imen tako zvane slovenske inteligence. Tako skrbje izvesti slovenski krogi za povzdigo velenemške slavnosti.« — Kdor izreče tako obtožbo, mora na vsak način svojo trditev dokazati. »Slovenec« pa je ne dokaže, ker je ne more dokazati, ker je storil navadno šuftarijo. Če skuša svojo blamažo prikriti s tem, da se sklicuje na deželni odbor, češ, zakaj je ta dovolil, da se v gledališču priredi slavnostna predstava, je tudi le zvičajnost, kajti slovenska inteligence je kaj drugega in dež. odbor zopet kaj drugega. Sicer pa je dež. odbor dotični svoj sklep storil **so-glasno** že pred meseci, ker stoji na stališču, da imajo vse tri stranke pravico do gledališča in jo dobi vsaka, če zanjo prosi. Pri dosedanjih razmerah v dež. zboru tudi ne more drugače biti. Kar se tiče »Slovenčevega« švindla z besedami, ki jih je baje izrekel gospod Dzinski, da stori dr. Tavčar to, kar mu reče Dzinski, je to res preveč neumno, da bi sploh kaj odgovarjali.

— **„Grazer Tagblatt“ ščuje na boj.** O binkošti bodo v Brežicah zborovali slovenski učitelji. »Grazer Tagblatt« že ščuje na boj. V današnji številki piše: »V Brežice pride kacic 500 slovenskih učiteljev, med njimi tudi Gostinčar, ki je po streljanju iz revolverja na Nemce prišel do žalostne slave. Da so po zadnjih napadih na Nemce vsled tega predrznejo zajeza prvakov v nemško mesto Brežičani silno razburjeni, je lahko umljivo. Slovenski »gostje« ne bodo poslovenili Brežice; za druge nasledke ščuvalnega izleta nosijo sami odgovornost.« Očividno je, da hoče »Grazer Tagblatt« provzročiti povodom učiteljskega zborovanja v Brežicah izgrede. Da piše ta list v tem tonu, ko se pripravljajo ljubljanski turnerji, da v slovenski Ljubljani prirede svojo slavnost, je več kakor — čudno. Sicer pa se bo že dalo poskrbeti, da bodo slovenski učitelji v Brežicah mirno zborovali. Pri volitvah v okrajni zastop so Nemci tolovajsko napadli Slovence in z vspehom, ker ni bil nihče pripravljen na tako surovost: če poskusijo tak napad na učiteljsko, pa znajo ušakati kaj prav neprijetnega.

— **„Slovenske Matice“** odborova seja bo v sredo, dne 27. vel. travna t. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznaila predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o CXXXI. odboruvi seji. 3. Poročilo o računih za l. 1902. 4. Poro-

čilo o pripravi za redni občni zbor. 5. Tajniško poročilo. 6. Eventualia. — **Izlet pevskega zbora „Glasbene Matice“.** Prihodnjo nedeljo, dne 24. maja napravi pevski zbor »Glasbene Matice« izlet v Podbrezje. Odhod jutraj ob 7. uri z gorenjskim vlakom do Kranja, od tam po kratkem odmoru dve uri peš do Podbrezja, kjer je v gostilni gospoda Pavlina skupni obed. Odhod zvečer ob 7. uri na Podnart, pol ure peš in nato z vlakom. Dohod v Ljubljano tri četrti na 9. zvečer. Gostje dobrodošli!

— **Uradniško stavbno društvo** je imelo v sredo pri Fantinju svoj občni zbor. Predsedoval je začasni predsednik okrajni sodnik v pok. Staré, ki se je v nagovoru spominjal umrlega člana, društvenega pravnega konzulenta, dr. Bežeka. V znak sožalja zborovalci vstanejo. Po referatu okr. glavarja v pok. Del Cotta so se spremenjena pravila odobrila po daljši debati. N. d. inženjer Sbrizaj je poročal o stavbnih tipah in cenah komisar Riehl pa o finančnem programu. Obe poročili sta bili strokovno sestavljena ter so se člani popolnoma poučili o namenu društva. Tudi župan Hribar je dal razna pojasnila, v nadzorstvo in ravnatelstvo so se izvolili večinomoma do sedanjih odborniki; mesto pok. dr. Bežeka se je izvolil v ravnateljstvo župan Hribar. Nadaljnji člani se sprejemajo v pisarni splošnega kreditnega društva, Gosposke ulice št. 7, kjer dobe tudi potrebna pojasnila. Pristopnina znaša 20 K, delež pa 100 K, ki se lahko vplača v petih obrokih.

— **Društvene godbe** izredni občni zbor, ki se v soboto, dne 16. t. m. zaradi nepričakovanih ovir ni mogel vršiti, je določen na ponedeljek 25. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih hotela Štrukelj. Na dnevnem redu je: 1. Čitanje zapisnika zadnje zborove seje. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Sklepanje zaradi razdružitve. 4. Slučajnosti.

— **Umrli** je v Ormožu dne 21. t. m. bilježniški uradnik g. Martin Trstenjak v 31. letu svoje starosti. Blagi ranjki je bil vnet politik, marljiv sodrnik slovenskega časopisja. Njegovi duhoviti politični dopisi, kakor njegovi feltoni, so se odlikovali s posebnim sarkazmom. Slovenski Ormož je z njim izgubil čvrstejšega zagovornika. Zapustil je vdovo učiteljico s tremi otroci. Naj v miru počiva!

— **Zaprte brivnice.** Splošno se želi, naj bi gg. brivski mojstri v nedeljo pred 10 uro dopoldne za prli svoje prodajalne, da se tudi njih osebu omogoči udeležba pri shodu v »Mestnem domu«.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1) Na 4 tedne ječe je bil obsojen France Boštjančič, po sestnika sin v Zgornjem Zemonu, ker je Jožefa Renketa z lopato po glavi udaril, kar tudi sam pripoznava. — 2) Janez Kramar, posestnik na Igu je 29. mal. travna v farni cerkvi na Igu od žganja pijan med pridgo pri odprtih vratih stoječ se na glas prepiral in Tineta Rozmana z ravbarjem, barabo in drugimi psovkami zmerjal; obsojen je bil na 10 dni ostražja zapor. — 3) Matija Garbaj, posestnika sin iz Besnice je na velikonočni ponedeljek jutraj s silo razbil vežne duri pri gostilničarju Francetu Plevniku v Velčah, na katerega je že dalje časa jezen, in ga z odprtim nožem iskal po hiši grozeč mu, da mu bode trebuh razrezal, tudi je proti Plevniku z nožem mahal, vendar ga k sreči ni zadel. Na licu mesta došli orožniški patruli se je s silo na ta način uprl, da je na orožnikov poziv, naj da nož iz roke z njim proti orožnikovemu licu zamahnil; vrgel se je potem na tla, psoval patrulo in bil z rokami in nogami okoli sebe. Orožniki so bili primorani rabiti orožje, da so Garbajsa ukrotili. Sodišče ga je zaradi teh silovitosti, katerih on neče priznati na 8 mesecev težke ječe obsodilo. — 4) Vojaškemu na boru se je hotel odtegniti s tem, da je mislil odpotovati v Ameriko Jožef Bašel, delavec v Kamnem; obsojen je bil na 10 dni zapor in na 10 K denarne globe. — 5) Dremelj Janez, posestnik v Pecah je bil 4 leta v Ameriki, šel je tja, da bi si bil kaj prislužil; ker je imel zadolženo posestvo; pozabil je pa pri tem, da ga v domovini veže vojaška dolžnost. Obsojen je bil na 14 dni zapor in na 10 K denarne globe.

— **Nesreča na južnem kolodvoru.** Danes opoldne je na južnem kolodvoru ponesrečil pripe njač Martin Bizjak, star 26 let, stanujoč v Cegnarjevih ulicah št. 10. Ko je pripenjal vozove, ga je prišlo in mu desno roko odtrgalo nad komolcem, levo pa zdobil. Prepeljali so ga s fjakarskim vozom v deželno bolnico.

— **Bele zastavo na magistralu** bi bili večeraj jutraj lahko razobesili, ker niso imeli v zaporu nobenega jetnika. Vihrala pa bi ne bila dolgo, kajti še tekom dopoldne prignali so enega razgrajda v zapor, ponoči pa še več.

— **Proti banu.** V soboto zvečer so se na raznih prostorih po mestu pilepili listki z napisom: Di jaki! Simpatizujte z nesrečnimi Hrvatimi. Pereat hrvatski ban Hedervary! Pogine naj tiran zatiranega hrvatskega naroda! Proč z mažarskimi barbari! Živeli Slovenci!

— **Štrajk učencev.** Učenci šestega razreda na novi komunalni šoli v Trstu so v sredo, dopoldne štrajkali in so napravili demonstrativno izlet v Škedenj. Nadepolna mladina si je vzela za vzgled štrajk tržaških mizarjev.

— **Ponarejen denar.** Po mestu krožijo ponarejeni komadi po 20 vinarjev.

— **V Ameriko** se je odpeljalo 23es ponoči z južnega kolodvora danes izselencev.

— **Na c. kr. poštne uradu Ljubljana 2** uvedla se je dne 19. maja t. l. brzojavna služba (polna dnevna služba).

— **Najdene reči.** Gimnazijalec Davorin Dimnik je našel v soboto zvečer na Dunajski cesti pred gostilno »pri Figovcu« zlato žensko uro in verižico.

— **Razpisana služba.** Mesto poštnega odpravnika pri c. kr. poštne uradu (III/4) v Nemški Loki pol. okraj Kočevje proti pogodbi in pol. okraj 400 kron. Letna plača 550 K uradni pavšal 140 kron za lokalno dostavljanje poštne pošiljatev. Prošnje v teku dveh tednov na pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu.

— **Najnovejše novice.** Umrli je bivši praški župan Emil vitez Skramlik. Županovale je od leta 1877.—1882 ter je bil zadnji nemškomišleči praški župan. — Zastavljeno mesto. Obe zbornici švedskega državnega zbora sta sklenili, odkupiti mesto Wismar, ki je bilo z okolice vred 100 let zastavljeno. — Poljedelski minister za Anglesko je postal lord Onslow. — Cesarjeva sorodnica? V cesarski dvor na Dunaju je prišla mlada dama, ki je zahtevala, da hoče s cesarjem govoriti, ker je njegova bližnja sorodnica. Odpravili so jo kot umobolno. — Nova stavba se je zrušila v neki vasi blizu Brna. Štirje zidarji so ubiti, trije po težko ranjeni. — Gališki namestnik grof Pininski se poroči z vdovo baronico Horoch. — Princezinja Lujza je postala zelo melanholična, ker se boji, da ji odvzamejo otroka. Njeno dušno stanje se strogo nadzoruje ter se odpirajo vsa došla pisma. Postala je tercijalka ter pogosto zahteva duhovnika, da ž njim moli. — Žile si je prerezal v Gradcu odvetnik dr. L. Grasse iz Liberec ter umrl. — Ustrelil se je v Giesenu sloveči genre-slikar Oton Fritz. — Zaradi prezirane ljubezni. V Sopranu je ustrelil komptarist Ercle 19letno prodajalko Bonali, ker ga je zapustila in hotela iti v samostan. — Samomor 7letnega dečka V Weitensfeldu na Koroškem se je obesil 7letni sin občinskega sluga Wieserja. — Razstava nemških mest se je otvorila v Draždnih. Razstave se je udeležilo 128 mest.

Nemiri na Hrvatskem.

Senzacija večerajšnjega dne je bila vest, ki jo je prinesla »Edinost«. Izdala je poseben listič, na katerem je tiskano: »Grozne vesti iz Zagreba. Zagreb 20. (Privatno. Od Zagreba do štajerske meje v pismu in od tu brzojavno.) V žalosti pošiljam vam sledeče vesti, ker mi srce bije, ne morem vse podrobnosti napisati. Večraj je bilo 21 obešenih in 40 ubitih. Položaj neizmerno grozen in resen. Ne ve se, kaj se more danes zgoditi. Danes je obletnica po smrti hrvatskega bana Jelačića. Što Bog da i sreća junačka! Pozdravite brate Slovence.« Ta brzojavka je sumljiva, ker ne pové kraja, kjer je bilo 21 ljudi obešenih in 40 ubitih. V Zagrebu ni nagle sodbje, torej se to ni moglo tam zgoditi. Nagla sodba je razglasena samo v križevačkem okraju od koder pa ni nikakih tacihi vesti. Ko bi se bilo res zgodilo, da so kar 21 ljudi obesili in 50 ubili, bi to po vsi Evropi odmevalo. Tako pa o tem sploh noben list ne piše, tudi noben Hrvatom naklonjeni list. Zdi se nam, da je bila »Edinost« prav grdo mistificirana.

Viharno pa je bilo v Zagrebu to sredo, na obletnico smrti bana Jelačića. Demonstracij ob Jelačičevem spomeniku

ni policija motila. Ko so se pa demonstranti začeli pomikati proti drž. kolodvoru, je policija posegla vmes, na kar je bila bombardirana s kamni. Množica se je umaknila na vseučiliški trg. Tam se je zbralo kacic 150 visokošolcev, ki so prepevali narodno himno. Ko je prišla policija, so se umaknili v univerzitetno poslopje in samo rektor Klaič je ostal zunaj. Vojaštvo je okrog univerze in samostana usmiljenih sester napravilo kordon, policija pa je vdrla v vseučiliško poslopje in je aretovala 31 visokošolcev.

Zvečer so se demonstracije obnovile. Pred Jelačičevim spomenikom se je zbralo polno ljudstva, ki je burno demonstriralo, a vojaštvo in orožništvo je demonstrante razgnalo. Pri ti priliki je bilo aretiranih kacic 60 oseb, mej temi tudi nekaj gospe in gospodičin.

Mej tem se je zunaj mesta zbralo kacic 3000 oseb, ki so hoteli naskočiti zapor in osvoboditi aretovance. Policija je za to izvedela in je šla ti množici nasproti. Vnel se je boj. Narod je policijo naskočil s palicami in jo bombardiral s kamni, policija pa je rabila orožje in ranila več ljudi. Seveda je bilo tudi pri ti priliki mnogo demonstrantov aretiranih.

Tudi v Križevcu so bili menda izređi, ker se poroča, da je bilo 150 ljudi aretiranih.

V Bibriču je narod naskočil občinsko hišo in strgal na kose v občinski dvorani visečo podobo bana Khuena.

Iz Spleta se nam piše: V nedeljo bo tu velik protestni shod proti dogodkom na Hrvatskem. Obč. svet je v znak sožalja nad trpljenje Hrvatov v banovini zaključil sejo, dovolivši 1000 kron za podporo žrtvam na Hrvatskem. Obč. svetniki sami so zložili tudi 1000 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 22. maja. V današnji seji poslanske zbornice je finančni minister predložil budžetni provizorij za drugo polovico tekočega leta. Biankini je v obliki vprašanja na predsednika Vetterja spravil dogodka na Hrvatskem na dnevni red. Skliceval se je tudi na »Edinost«, da je bilo 21 oseb obešenih in 40 ubitih ter vprašal, če hoče grof Vetter opozoriti domobranskega ministra, da še vedno ni odgovoril na Biankinijevo interpelacijo zastran porabe armade na Hrvatskem. Ministrski predsednik Körber je z ozirom na sklep, ki je bil storjen v zadnji seji izjavil, da se ni proti nobeni ljubljanski tiskarni začela predpreiskava zastran tiskanja oklicev. — (Op. ured: Ta je vendar predebela! Predpreiskava se je vršila. Vodil jo je preiskovalni sodnik Bulovec, ki je zaslial izvedenca Rüttinga, v kateri tiskarni so bili oklici tiskarni) — kar se tiče armade je pa ista skupna in služi ne samo proti zunanjim sovražnikom, nego tudi za vzdrževanje miru in reda v državi. Poročilo »Edinosti« o 21 obešenih in 40 ubitih je proglasil ministrski predsednik kot popolnoma izmišljeno. — Biankini je predlagal, naj se o tem odgovoru otvori debata, kar pa je bilo s 84 proti 58 glasom odklonjeno. Körber je bil med tem prav nervozen, posebno ko je videl, da so konservativni veleposelniki glasovali s Hrvati. Biankini je Körberju zaklical: Naredite najprej red na Hrvatskem, potem idite delat red v Macedonijo. Gregr (Hrvatov): To je zahvala Vašemu narodu in Vašemu Jelačiću! Biankini: Zahvala za cele reke krvi, ki jih je prelil hrvatski narod za to nehvaležno državo. Ko so potem razni ministri odgovorili na neke interpelacije, je zbornica rešila več imunitetnih zadev. Prihodnja seja bo v torek.

Dunaj 22. maja. Hrvatski deželni poslanci iz Dalmacije so na potu sem, da gredo v avdienco k cesarju, če se jim avdijsenca

dovoli. Perić, Vuković in Klaić so bili pri Körberju in so prosili, naj prošnjo za avdienco priporoči. Körber je rekel, da ne more nič gotovega reči, če se avdienca dovoli, obljubil je pa, da prošnjo predloži.

Dunaj 22. maja. Med tem, ko tukajšnji listi tolmačijo imenovanje novega bolgarskega ministrstva kot jamstvo, da bo bolgarska glede macedonskih dogodkov nevtralna, so došli ruski listi do drugega mnenja. „Novoe Vremja“ meni, da se je balkansko obzorje zopet zatemnelo vsled novega bolgarskega ministrstva, češ, ta sprememba v vladi je najnevarnejši pojav v balkanski politiki. Tudi nenadno odpotovanje Dragana Canakova vedje Rusiji prijazne stranke v Petrograd, se tolmači v tem smislu.

Poslano.*)

Tiste 4 dame, izmed katerih se je ena preoblekla, prosim, naj nemudoma vrnejo, oni list, ker se me dolži, da sem ga jaz izmaknil. Sicer sem primoran, njih imena na tem mestu objaviti.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Gradni kurzi dunaj, borze 22. maja 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majeva renta . . .	100 65	100 85
4 1/2% srebrna renta . . .	100 40	100 60
4 1/2% avstr. krona renta . . .	101 10	101 30
4 1/2% zlat . . .	121 30	121 50
4 1/2% ogrska krona . . .	99 40	99 60
4 1/2% zlat . . .	121 25	121 45
4 1/2% posojilo dežel. Kranjske . . .	99 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spiljeta . . .	100 —	—
4 1/2% Zadra . . .	100 —	—
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902 . . .	101 10	101 85
4 1/2% češka dež. banka k. o. . .	99 60	100 40
4 1/2% z. o. . .	99 60	100 40
4 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b. . .	101 10	102 10
4 1/2% pešt. kom. k. o. z . . .	107 40	108 40
4 1/2% pr. . .	101 25	102 25
4 1/2% zast. pis. innerst. hr. . .	100 80	101 50
4 1/2% ogr. centr. . .	100 —	100 90
4 1/2% deželne hranilnice . . .	100 —	101 —
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b. . .	98 50	—
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr. . .	99 50	99 75
4 1/2% češke ind. banke . . .	310 —	312 —
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel. . .	101 —	102 —
4 1/2% dolenskih železnic . . .	—	—
4 1/2% juž. žel. kup. 1/2, 1/2 . . .	—	—
4 1/2% av. pos. za žel. p. o. . .	—	—

Srečke od leta 1854 . . .	171 —	181 —
„ „ 1860 1/2 . . .	183 —	184 70
„ „ 1864 . . .	248 —	251 —
„ „ 1864 . . .	157 —	159 —
„ „ 1864 . . .	277 —	281 —
„ „ 1864 . . .	272 —	276 —
„ „ 1864 . . .	257 —	261 —
„ „ 1864 . . .	98 50	91 50
„ „ 1864 . . .	118 25	119 25
„ „ 1864 . . .	18 75	19 75
„ „ 1864 . . .	438 —	441 —
„ „ 1864 . . .	84 25	88 25
„ „ 1864 . . .	74 —	78 —
„ „ 1864 . . .	69 —	73 —
„ „ 1864 . . .	54 60	56 60
„ „ 1864 . . .	27 —	28 —
„ „ 1864 . . .	68 —	72 —
„ „ 1864 . . .	75 —	77 —
„ „ 1864 . . .	441 —	445 —

Bazilika srečke . . .	438 —	441 —
Kreditne . . .	84 25	88 25
Inomoške . . .	74 —	78 —
Krakovske . . .	69 —	73 —
Ljubljanske . . .	54 60	56 60
Avstr. rud. križa . . .	27 —	28 —
Ogr. . .	68 —	72 —
Rudolfove . . .	75 —	77 —
Salcburške . . .	441 —	445 —

Delnice . . .	51 —	52 —
Južne železnice . . .	683 —	684 —
Državne železnice . . .	1632 —	1642 —
Avstro-ogrsko bančne del. . .	670 75	671 25
Avstr. kreditne banke . . .	730 50	731 50
Ogrske . . .	252 —	253 —
Živnostenske . . .	672 —	673 —
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	387 —	388 —
Alpinske montan . . .	1680 —	1690 —
Praške želez. ind. dr. . .	479 —	480 —
Praha-Muranyi . . .	385 —	395 —
Trboveljske prem. družbe . . .	348 —	349 —
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	152 —	158 —
Češke sladkorne družbe . . .	—	—

C. kr. cekin . . .	11 31	11 36
20 franki . . .	19 06	19 09
20 marke . . .	23 42	23 51
Sovereigns . . .	23 94	24 —
Marke . . .	117 12	117 32
Laški bankovci . . .	95 20	95 40
Rubli . . .	253 —	253 75

Žitne cene v Budimpešti.	dne 22. maja 1903.
Termin . . .	—
Ščena za maj . . .	za 50 kg K 7 65
„ „ oktober . . .	50 „ 7 41
„ „ maj . . .	50 „ 6 47
„ „ maj . . .	50 „ 6 41
„ „ julij . . .	50 „ 6 39
„ „ oktober . . .	50 „ 5 47

Meteorološko poročilo.	Višina nad morjem 306'2. Srednji račni tlak 736'0 mm.
Maj . . .	—
Čas opazovanja . . .	—
Stanje barometra v mm. . .	—
Temperatura v °C . . .	—
Vetrovi . . .	—
Nebo . . .	—

Maj . . .	Čas opazovanja . . .	Stanje barometra v mm. . .	Temperatura v °C . . .	Vetrovi . . .	Nebo . . .
20. 9. zv. . .	737 7	12 0	sl. zahod	jasno	—
21. 7. zv. . .	740 5	8 1	brezv. vetr.	megla	—
2. pop. . .	739 5	21 2	sr. jug	del. oblak.	—
9. zv. . .	741 8	14 1	brezv. vetr.	del. oblak.	—
7. zv. . .	742 9	10 5	sl. vzhod	jasno	—
2. pop. . .	741 2	22 4	sr. jug	del. oblak.	—

Srednja temperatura sređe in četrtka 12 6° in 14 5° — normale: 14 6° in 14 8° — Mokrina v 48 urah: 0 0 mm in 0 0 mm.

Angeljnovi milo

Marzeljsko (belo) milo.

(972—14)

Martin Trstenjak
bilježniški uradnik v Ormožu

dne 21. t. m. ob 1/2 7. uri zjutraj, v 31. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga umrlega se vrši v soboto, dne 23. maja, ob 4. uri popoldne v Ormožu.

Maše zadušnice se bodo brale dne 26. t. m. v farnih cerkvah ob 8. uri zjutraj v Ormožu in pri Sv. Miklavžu.

Sv. Miklavž pri Ormožu, dne 21. maja 1903. (1410)

10 centov prav dobre mrve

je na prodaj.

Hradeckega vas štev. 28.
(1404—1)

V večjo trgovino z mešanim blagom se sprejme pod jako ugodnimi pogoji
(1393—2)

dobro izurjen trgovski pomočnik kot prva moč.

Naslov pove upravnistvo „Sl. Nar.“

Krepčajte se s Kulmbaškim redilnim pivom

katero se dobi v steklenicah pri **Edmund Kavčič-u** v Ljubljani, Prešernove ulice nasproti glavne pošte. (11—115)

Noe iznašel je vino sladko, Cvek pa le brinovec kuha samo. Vince ga upijani, kdor se mu vda, a brinovec ozdravi, če mačka ima.

(1405—1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Praga, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osonni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregec, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Praga (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 13 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Praga (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregec, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Praga, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osonni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. 1.)

„ANDROPOGON“
(Iznajdilec P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstva za rast las, katero ni nikakoli sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zanesljiva neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prah-haje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brale, in imajo svoje zrasle lase pri osvelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. — Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatelj v Ljubljani pri gospodu Váso Petrič-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani in g. A. Kant v Kranju. Dobi se tudi v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“.

Preprodajalci popust. (213-18)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice štev. 2.

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. (2975-72)

Promet s čeki in nakaznicami.

Sta najbolj koristni **štedilni mili** za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila **Pavel Seemann** Ljubljana.

Stavbeni polir

kateri je zmožen samostojno voditi večjo stavbo na deželi, se išče za takoj. — Ponudbe samo zanesljivih moči na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod št. 50. (1399—1)

G. PICCOLI
lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

prigoroča naslednje izdelke svojega ke nično-farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva železna tinktura krepi želedec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprte ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin. (1372—2)

Piccolijeva železnata vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Politterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogram-ska steklenica, pasteurizovana K 1 30.

Zunanja naročila po poštne povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

Mladenich

osemnajstih let, želi vstopiti v službo h kakemu slikarskemu mojstru. Najrajše za risanje podob (quadrov).

Ponudbe naj se pošljejo pod šifro „Silkar“, Via Bariera v Trstu, poste restante. (1337—6)

Košnja se odda. (1403)

Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Havra v New-York

samo 6 dni

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki „Francoske prekomorske družbe“.

Edina direktna in najkrajša črta. Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino (2—11)

oblastveno potrjena potovalna pisarna **Ed. Šmarda** v Ljubljani, Dunajska cesta 6 blizu znane gostilne „pri Figovcu“.

Café-Restavrant „ŠVICARIJA“.

V soboto, dne 23. in v nedeljo, dne 24. maja 1903

monakovsko pivo

v sodčkih iz pivovarne Jos. Sedlmayer-ja v Monakovem. (Franciškansko Leist-pivo.)

Razven tega tudi najbolj znano **Koslerjevo carsko pivo.**

Za mnogobrojen obisk prosi **Fríc Novak, restavratér.** (1413)

Dražestne novosti

perilnega blaga, kretona, levantine, suile, cefira, francoskega satena, batista, mouselina, belega a jour blaga

poletne obleke in bluze

dalje 3a (1357—3)

birmo

belo in kremasto blago meter po 25 kr. naprej

prigoroča

v čudovito veliki izbiri in po najskrajnejše nizkih cenah

J. Grobelnik Ljubljana

Pred Škofijo 1. Mestni trg 20.

Uzorci na deželo poštne prosto.